

*А. П. Макаренко,
д. е. н., професор, професор кафедри облік, аналіз, оподаткування
та аудит, Інженерний навчально-науковий інститут ЗНУ, м. Запоріжжя
ORCID ID: 0000-0002-9576-928X
О. Г. Мусійченко,
магістрант кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту,
Інженерний навчально-науковий інститут ЗНУ, м. Запоріжжя
ORCID ID: 0000-0001-5601-7766*

DOI: 10.32702/2306-6814.2021.22.30

УДОСКОНАЛЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ З МЕТОЮ ОПТИМІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ

A. Makarenko,
Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of Accounting, Analysis, Tax and Auditing,
Engineering Educational and Scientific Institute of Zaporizhzhia National University, Zaporizhzhia
O. Musiichenko,
Master's student of the Department of Accounting, Analysis, Tax and Auditing, Engineering Educational
and Scientific Institute of Zaporizhzhia National University, Zaporizhzhia

THE WAYS OF IMPROVING THE QUESTIONNAIRE AND WORK PROGRAM OF THE VALUE ADDED TAX AUDIT

У статті розкрито одне із актуальних натеper питань щодо оподаткування, обліку та аудиту податку на додану вартість. Авторами статті розроблено пропозиції щодо удосконалення оподаткування та обліку податку на додану вартість, а саме, запропоновано програму аудиту з податку на додану вартість, яка включає: анкету перевірки податку на додану вартість на підприємстві, загальний план аудиту та робочі документи аудиту. Робочі документи аудиту з податку на додану вартість дають змогу здійснити перевірку: залишку на рахунку на початок періоду; правильності оформлення первинних документів; правильності формування податкових зобов'язань; застосування вірної ставки з податку на додану вартість; своєчасності реєстрації у Єдиному державному реєстрі податкових накладних; своєчасності розблокування податкових накладних; правильності відображення податкового кредиту; правильності заповнення Декларації з податку на додану вартість; своєчасності сплати податку на додану вартість до бюджету; залишку на рахунку на кінець періоду. Запропонована методика дозволить аудитору охопити основні аспекти обліку податку на додану вартість, визначити законність формування податкового кредиту та своєчасність реєстрації податкових зобов'язань у Єдиному державному реєстрі податкових накладних, вчасно виявити порушення.

The article reveals one of the current issues of our time, which is the value added tax audit. The program of the value added tax audit has been elaborated by the author of the article. The program includes: the value added tax verification questionnaire at the enterprise, the general audit plan and audit working papers. The working papers on the value added tax audit enable to: verify the account balance at the beginning of the period; check whether the registration of the primary documents and

the formation of the tax liabilities are done correctly; verify the implementation of the correct value added tax rate; check whether the registration in the Unified State Register of Tax Invoices is done on time, whether the tax credit is displayed correctly, whether the value added tax declarations are filled out correctly; verify the timeliness of the value added tax payments into the budget; check the account balance at the end of period. The suggested methodology will allow the auditor to deal with the main aspects of the value added tax accounting, the legitimacy of tax credit and timeliness of the tax liabilities registration in the Unified State Register of Tax Invoices; to identify violations in a timely manner and increase the financial security of the auditor.

Carrying out a quarterly internal audit at the enterprise will make it possible to detect errors, correct them in a timely manner, avoid penalties and thereby preserve the financial position. In our opinion, today the staff of the enterprise should have an employee who will be engaged in economic and financial control.

The author also suggested a method of controlling the timely reflection in accounting and Value-Added tax file of the tax credit, that was not reflected timely or blocked. This will help to reduce the tax liability of the enterprise.

The issue of measuring the tax burden index of the Value-Added tax has been resolved. Control on tax burden, through the use of Value-Added tax planning, will allow the taxpayer to avoid tax audits by the State Tax Service of Ukraine.

Disclosure of these issues, detection of violations and their timely correction will allow the company to avoid penalties and thus maintain the financial stability of the company.

Ключові слова: аудит, податок на додану вартість, анкета, загальна програма аудита, податковий кредит, податкові зобов'язання, податкове навантаження.

Key words: audit, the value added tax, questionnaire, general audit program, tax credit, tax liabilities, tax burden.

ВСТУП

Ведення господарської діяльності підприємства неодмінно пов'язано з податком на додану вартість, оскільки підприємство в процесі своєї діяльності здійснює як продаж, так і придбання товарів, робіт та послуг. Важливою умовою для правильності ведення обліку з податку на додану вартість є правильність та своєчасність оформлення та ведення первинної документації на підприємстві. Тому нарахування податкових зобов'язань, своєчасність їх реєстрації в Єдиному державному реєстрі податкових накладних, законність формування податкового кредиту, правильність складання податкової декларації з податку на додану вартість та своєчасність сплати задекларованих податкових зобов'язань до бюджету є актуальним питанням для підприємства.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблемними питаннями аудиту з податку на додану вартість займалися такі вітчизняні і зарубіжні вчені: Бутинець Ф.Ф., Давидов Г.М., Савченко В.Я., Карпенко М.Ю., Піча Ю.В., Гончарук Я.А. та інші. Розгляд досліджень перелічених науковців свідчить про всебічний розгляд проблематики аудиту з податку на додану вартість, проте, питання удосконалення оподаткування, обліку та аудиту розрахунків з податку на додану вартість з метою оптимізації податкового навантаження потребує подальших наукових обґрунтувань та досліджень.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є удосконалення оподаткування, обліку та аудиту розрахунків з податку на додану вартість з метою оптимізації податкового навантаження.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Завданнями щодо удосконалення оподаткування та обліку податку на додану вартість є: контроль за відображенням в бухгалтерському обліку податкового зобов'язання та податкового кредиту, а також контроль за податковим навантаженням. Проведення аудиту податку на додану вартість дасть змогу оцінити: правильність відображення податку на додану вартість на рахунках підприємства; правильність складання первинної документації як на паперових носіях, так і в електронному вигляді, а також податкових накладних; своєчасність розблокування податкових накладних та коригувань до податкових накладних; правильність відображення у звітності з податку на додану вартість розблокованих податкових накладних та коригувань до податкових накладних; законність відображення та застосування податкового кредиту; своєчасність реєстрації податкових накладних у Єдиному реєстрі податкових накладних; правильність формування декларації з податку на додану вартість та своєчасність і повноту перерахування задекларованого податкового зобов'язання.

У практиці майже кожне підприємство у звітному періоді застосовує не весь податковий кредит, і на це є

Таблиця 1. Відстрочений податковий кредит

№ п/п	Найменування контрагента	Дата податкової накладної	Не відображений ПК у декларації з ПДВ	Заблокований податковий кредит	Помилки у первинних документах	Період застосування податкового кредиту

Джерело: складено авторами.

доволі багато причин, насамперед це: відображення від'ємного значення у Декларації з податку на додану вартість; дотримання певного коефіцієнта податкового навантаження; помилки у первинних документах, які не дають змогу своєчасно відобразити податковий кредит; заблокований податковий кредит. Але слід завжди пам'ятати, що податковий кредит можливо застосувати тільки лише впродовж 1095 календарних днів.

Таблиця 2. Тест внутрішнього контролю перевірки податку на додану вартість

№ п/п	Зміст питання	Варіанти відповіді			
		Інформація відсутня	Так	Ні	Примітки
1	2	3	4	5	6
1	Підприємство є платником ПДВ?				
2	Остання планова перевірка з податку на додану вартість була?				
	- 1 рік назад				
	- 3 роки назад				
	- 5 років назад				
3	Як часто підприємство отримує запити про надання інформації стосовно формування ПДВ від державної податкової служби України				
	- кожен місяць				
	- кожні три місяця				
	- один раз на рік				
	- не отримує				
4	Чи є на цей час відкриті судові справи стосовно ПДВ?				
5	Чи є на цей час не розблоковані податкові накладні?				
6	На якому рахунку обліковується на підприємстві ПДВ:				
	- 6412				
	- 643				
	- 644				
7	Податкові зобов'язання формуються?				
	- по першій події?				
	- по касовому методу?				
	- згідно п.187.7 ст.187 ПКУ (оплата за рахунок бюджетних коштів)				
4	У впродовж якого строку можна застосовувати податковий кредит?				
	- впродовж 30 днів				
	- впродовж 180 днів				
	- впродовж 365 днів				
5	Яка ставка ПДВ на підприємстві?				
	- 0%				
	- 7%				
	- 14%				
	- 20%				
6	У які строки реєструється податкові накладні у Єдиному державному реєстрі податкових накладних?				
	- за період з 01 по 15 числа реєстрація з 16 числа по останній день місяця				
	- за період з 16 числа по останній день – з 1 по 15 число наступного місяця				
7	У які строки подається декларація з податку на додану вартість?				
	- до 20 числа наступного місяця				
	- до 10 числа наступного місяця				
8	У які терміни сплачується задекларовані податкові зобов'язання?				
	- у впродовж 10 днів після граничного терміну надання декларації з ПДВ				
	- останнім днем місяця				
9	У які терміни потрібно розблокувати податкові накладні?				
	- впродовж 30 днів				
	- впродовж 90 днів				
	- впродовж 365 днів				
10	Чи є зайво сплачені кошти на спеціальному рахунку з ПДВ				
11	Чи є цей час суми перевищення за даними СЕА ПДВ?				

Джерело: складено авторами.

Таблиця 3. Загальний план проведення аудиту податку на додану вартість

Етап аудиторської перевірки	Аудиторські процедури	Аудиторські докази	Період проведення	Виконавці
1	2	3	4	5
Підготовчий	Знайомство з бізнесом, визначення аудиторського ризику, планування аудиту податку на додану вартість	Статут підприємства, наказ про облікову політику, звіти попередніх періодів, накази		
Основний	Перевірка залишку на рахунках 643 «Податкові зобов'язання», 641 «Розрахунки за податками» та 644 «Податковий кредит» на початок періоду. Перевірка правильності оформлення первинних документів, як на паперових носіях так і в електронному вигляді. Перевірка правильності формування податкових зобов'язань. Перевірка застосування вірної ставки з податку на додану вартість. Перевірка своєчасності реєстрації у Єдиному державному реєстрі податкових накладних. Перевірка правильності відображення податкового кредиту. Перевірка застосування податного кредиту у термін 365 днів. Перевірка своєчасності розблокування податкових накладних. Перевірка правильності заповнення Декларації з податку на додану вартість. Перевірка своєчасності сплати податку на додану вартість до бюджету. Перевірка залишку 643 «Податкові зобов'язання», 641 «Розрахунки за податками» та 644 «Податковий кредит» на кінець періоду	Первинні документи, податкова накладна, Головна книга, Декларація з ПДВ		
Завершальний	Складання аудиторського звіту та висновку	Звіт		

Джерело: удосконалено авторами на підставі [12].

Таблиця 4. Програма аудиту податку на додану вартість

№ п/п	Мета	Перелік аудиторських процедур	Критерії якості	Метод перевірки	Код робочого документу
1	2	3	4	5	6
1	Впевнитися у правильності залишку на рахунках 643 «Податкові зобов'язання», 641 «Розрахунки за податками» та 644 «Податковий кредит» на початок періоду	Перевірка залишку на рахунках 643 «Податкові зобов'язання», 641 «Розрахунки за податками» та 644 «Податковий кредит» на початок періоду	А,Б,Г,Є	Документальний, арифметичний, суцільний	ПДВ-1
2	Впевнитися у правильності оформлення первинних документів, які формують податкові зобов'язання та податковий кредит	Перевірка правильності оформлення первинних документів, як на паперових носіях, так і в електронному вигляді, які формують податок на додану вартість	А,Б,В,Г, Д	Документальний, по суті, вибірковий	ПДВ-2
3	Впевнитися у правильності формування податкових зобов'язань	Перевірка правильності формування податкових зобов'язань	А,Б,В,Г, Д	Документальний, арифметичний, вибірковий	ПДВ-3
4	Впевнитися у правильності застосування вірної ставки з податку на додану вартість	Перевірка застосування вірної ставки з податку на додану вартість	А,Б,В,Г, Д	Документальний, по суті, вибірковий	ПДВ-4
5	Впевнитися у своєчасності реєстрації у Єдиному державному реєстрі податкових накладних	Перевірка своєчасності реєстрації у Єдиному державному реєстрі податкових накладних	А,Б,В,Г, Д	Документальний, по суті, вибірковий	ПДВ-5
6	Впевнитися у правильності відображення податкового кредиту	Перевірка правильності відображення податкового кредиту	А,Б,В,Г, Д	Документальний, по суті, вибірковий	ПДВ-6
7	Впевнитися у правильності відображення податкового кредиту у термін 365 днів	Перевірка відображення податкового кредиту у термін 365 днів	А,Б,В,Г, Д	Документальний, по суті, вибірковий	ПДВ-7
8	Впевнитися у правильності своєчасності розблокування податкових накладних	Перевірка своєчасності розблокування податкових накладних	А,Б,В,Г, Д	Документальний, по суті, вибірковий	ПДВ-8
9	Впевнитися у правильності складання Декларації з податку на додану вартість	Перевірка правильності заповнення Декларації з податку на додану вартість	А,Б,В,Г, Е,Є	Документальний, арифметичний, вибірковий	ПДВ-9
10	Впевнитися у своєчасності та повноті сплати податку на додану вартість до бюджету	Перевірка своєчасності сплати податку на додану вартість до бюджету	А,Б,Г,Е,Є	Документальний, арифметичний, вибірковий	ПДВ-9
11	Впевнитися у правильності залишку 643 «Податкові зобов'язання», 641 «Розрахунки за податками» та 644 «Податковий кредит» на кінець періоду	Перевірка залишку 643 «Податкові зобов'язання», 641 «Розрахунки за податками» та 644 «Податковий кредит» на кінець періоду	А,Б,Г,Є	Документальний, арифметичний, суцільний	ПДВ-10
Критерії якості аудиторської перевірки: А – наявність; Б – правдивість; В – права та зобов'язання; Г – повнота; Д – вимірювання; Е – оцінка вартості; Є – подання і розкриття					

Джерело: удосконалено авторами на підставі [12].

Таблиця 5. Робочий документ аудитора ПДВ-1 — перевірка правильності визначення залишку на рахунку з податку на додану вартість

Рахунок	Рахунок 641 «Розрахунки за податками»			Рахунок 643 «Податкові зобов'язання»			Рахунок 644 «Податковий кредит»		
	Баланс на кінець попереднього періоду	Баланс на початок звітного періоду	Відхилення	Баланс на кінець попереднього періоду	Баланс на початок звітного періоду	Відхилення	Баланс на кінець попереднього періоду	Баланс на початок звітного періоду	Відхилення

Джерело: складено авторами.

Таблиця 6. Робочий документ аудитора ПДВ-2 — перевірка правильності оформлення первинних документів, які формують податок на додану вартість

Назва	Первинний документ									Примітка
	Документ на паперових носіях	Документ в електронному вигляді	№	дата	сума	Сума ПДВ	підпис	печатка	Дата затвердження електронного документа	

Джерело: складено авторами.

Таблиця 7. Робочий документ аудитора ПДВ-3 — перевірка правильності формування податкових зобов'язань з податку на додану вартість

Період	За даними підприємства				За даними аудиту податкове зобов'язання				Відхилення
	База оподаткування		Ставка	Сума ПДВ	База оподаткування		Ставка	Сума ПДВ	
	По першій події	Зг.п.187.7. ст.187 ПКУ			По першій події	Зг.п.187.7. ст.187 ПКУ			

Джерело: складено авторами.

На наш погляд, застосування у практиці підприємства таблиці 1, дасть змогу не пропустити строки використання податкового кредиту, як своєчасно невикористаного, так і заблокованого і тим самим зменшить податкове навантаження на підприємство.

Для виявлення слабких місць обліку, професійності бухгалтерів, недосконалої організації бухгалтерського обліку, забезпеченості необхідними первинними документами операцій з обліку податку на додану вартість, доступу до необхідної облікової, законодавчо-нормативної, іншої інформації а також вміння користуватися інформацією нами запропоновано Анкету перевірки

податку на додану вартість, яку наведено у таблиці 2.

У процесі попереднього планування оцінивши систему внутрішнього контролю та одержавши основні дані про підприємство, доцільно розробити загальний план аудиту, де будуть наведені основні етапи та строки його проведення (табл. 3).

Для визначення характеру, часу і обсягу запланованих аудиторських процедур, необхідних для виконання загального плану нами складено програму проведення аудиту, яку наведено у таблиці 4.

На нашу думку, запропонована програма та робочі документи проведення аудиту з податку додану вартість

Таблиця 8. Робочий документ аудитора ПДВ-4 — перевірка застосування вірної ставки з податку на додану вартість

Назва товару	Ставка за даними підприємства	За даними аудиту				Відхилення
		База оподаткування	Ставка		Сума ПДВ	
			20%	14%		

Джерело: складено авторами.

Таблиця 9. Робочий документ аудитора ПДВ-5 — перевірка своєчасності реєстрації у Єдиному державному реєстрі податкових накладних

Податкова накладна						Примітка
Назва	№	дата	сума	Термін реєстрації	Реєстрація в ЄДРПН	

Джерело: складено авторами.

Таблиця 10. Робочий документ аудитора ПДВ-6 — перевірка правильності відображення податкового кредиту з податку на додану вартість

Період	За даними підприємства			За даними аудиту податкове зобов'язання			Відхилення
	База оподаткування	Ставка	Сума ПДВ	База оподаткування	Ставка	Сума ПДВ	

Джерело: складено авторами.

Таблиця 11. Робочий документ аудитора ПДВ-7 – Перевірка застосування податкового кредиту у термін 365 днів

Період у якому не застосовано податковий кредит	Період у якому застосовано не своєчасно використаний податковий кредит	Термін у днях	Примітка

Джерело: складено авторами.

Таблиця 12. Робочий документ аудитора ПДВ-8 – Перевірка своєчасності розблокування податкових накладних

Період блокування податкових накладних	Період розблокування податкових накладних	Період подання уточнюючої Декларації з податку на додану вартість	Примітка

Джерело: складено авторами.

Таблиця 13. Робочий документ аудитора ПДВ-9 – перевірка правильності заповнення Декларації з податку на додану вартість

Зміст операції	За даними підприємства					За даними аудитора					Відхилення				
	ПЗ	Коригування ПЗ	ПК	Коригування ПК	сума	ПЗ	Коригування ПЗ	ПК	Коригування ПК	сума	ПЗ	Коригування ПЗ	ПК	Коригування ПК	Сума

Джерело: удосконалено авторами на підставі [12].

Таблиця 14. Робочий документ аудитора ПДВ-10 – Перевірка своєчасності сплати податку на додану вартість до бюджету

Період	За даними підприємства	За даними електронного кабінету	За даними аудитора	Відхилення

Джерело: удосконалено авторами на підставі [12].

Таблиця 15. Робочий документ аудитора ПДВ-12 – перевірка залишку на рахунку на кінець періоду

Рахунок	Рахунок 641 «Розрахунки за податками»			Рахунок 643 «Податкові зобов'язання»			Рахунок 644 «Податковий кредит»		
	Баланс на кінець попереднього періоду	Баланс на початок звітного періоду	Відхилення	Баланс на кінець попереднього періоду	Баланс на початок звітного періоду	Відхилення	Баланс на кінець попереднього періоду	Баланс на початок звітного періоду	Відхилення

Джерело: складено авторами.

Таблиця 16. Розрахунок податкового навантаження

Місяць	Обсяги постачання колонка А, рядок 1.1 Декларації з податку на додану вартість	Сума податку на додану вартість, рядок 18 Декларації з податку на додану вартість	Коефіцієнт податкового навантаження $4=3 \div 2 \times 100\%$
1	2	3	4

Джерело: складено авторами.

(табл. 5—15), дадуть змогу якісного проведення аудиту з податку на додану вартість.

Після проведення аудиту з податку на додану вартість також є доцільним, на наш погляд, розрахувати коефіцієнт податкового навантаження. Хоча на законодавчому рівні поняття податкового навантаження не існує, на практиці цей показник застосовується органами Державної податкової служби України. І для того щоб підприємство не потрапило до планової перевірки його слід розраховувати і бажано дотримуватися.

Для постійного контролю показника податкового навантаження доцільно у діяльності підприємства використовувати таблицю 16.

ВИСНОВКИ

Розроблена програма аудиту з податку на додану вартість дасть змогу дослідити всі аспекти обліку та дозволить провести якісний аудит податку на додану вартість на підприємстві, виявити порушення в обліку податку на додану вартість та своєчасно відкоригувати їх, що дозволить підприємству уник-

нути штрафних санкції з боку Державної податкової служби.

Запропоновані у статті робочі документи дадуть змогу дослідити: своєчасність формування податкових зобов'язань та реєстрації їх у Єдиному державному реєстрі податкових накладних; законність формування податкового кредиту, та застосування податкового кредиту у строки передбачені чинним законодавством; правильність складання первинних документів, які є підтвердженням формування податкового зобов'язання та податкового кредиту; правильність та своєчасність відображення розблокованих податкових накладних та коригування податкових накладних у Декларації з податку на додану вартість; достовірність даних відображених у Декларації з податку на додану вартість, та своєчасність перерахування задекларованих податкових зобов'язань до бюджету; перевірити правильність відображення у бухгалтерському обліку залишків по рахунках, як на початок, так і на кінець періоду.

Контроль за податковим навантаженням, шляхом використання податкового планування з податку на додану вартість, дасть змогу платнику податку уникнути податкової перевірки з боку Державної податкової служби України.

Література:

1. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Бескоста Г.М. Аудит: навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 184 с.
2. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Бескоста Г.М. Організація і методика аудиту: навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2015. 190 с.
3. Макаренко А.П., Меліхова Т.О. Методичні підходи до проведення внутрішнього аудиту звіту про фінансові результати в системі управління економічною безпекою підприємства. Матеріали тез доповідей Міжнар. наук.-прак. конф. "Сучасні проблеми модернізації та структурних трансформацій економіки України і регіонів". 11 листопада 2015 р. Запоріжжя: КПУ, 2015. С. 118—120.
4. Макаренко А.П. Державний фінансовий контроль / А.П. Макаренко, І.Я. Максименко, Т.О. Меліхова, О.П. Зоря навч. посібник для ВНЗ: [гриф ЗДІА]. Запоріжжя: ЗДІА, 2017. — 280 с.
5. Меліхова Т.О., Височина В.В. Розробка програми аудиту витрат на виробництво для підвищення фінансової безпеки підприємства. Економіка та держава, 2018. № 1. С. 69—75.
6. Меліхова Т.О., Журавель К.О. Методичні підходи до проведення внутрішнього аудиту товарів для своєчасного виявлення загроз в системі управління економічною безпекою підприємства. Інвестиції: практика та досвід, 2019. № 2. С. 56—63.
7. Maksymenko I., Melikhova T., Zorya O., Fatiukha N., Chumak O. Fiscal audit development in the system of budget process management. Academy of Accounting and Financial Studies journal, 2018. Vol. 22, is. 6, 7 p.
8. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. Дата оновлення: 01.08.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
9. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Подмешальська Ю.В., Чакалова Н.С. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2018. 602 с.
10. Макаренко А. П., Меліхова Т.О., Чакалова Н.С. Податкове планування та мінімізація податкових ри-

зиків: навч. посібник: рек. вченою радою ЗДІА. Запоріжжя: ЗДІА, 2017. 260 с.

11. Подмешальська Ю.В., Меліхова Т.О., Чакалова Н.С. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2017. 400 с.

12. Меліхова Т.О., Бойко М.Ю. Розробка програми аудиту податку на додану вартість для підвищення фінансової безпеки підприємства. Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 1. С. 34—39.

References:

1. Makarenko, A.P. Melikhova, T. O. and Beskosta, H. M. (2016), Audit [Audit], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
2. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Beskosta, H.M. (2015), Orhanizatsiya i metodyka audyt [Organization and method of audit], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
3. Makarenko, A.P. and Melikhova, T.O. (2015), "Methodological approaches to internal audit of the financial results report in the system of management of economic safety of the enterprise", Materialy tez dopovidey Mizhnar. nauk. - prak. konf. "Suchasni problemy modernizatsiyi ta strukturnykh transformatsiy ekonomiky Ukrayiny i rehioniv", [Materials of Abstracts International sciences - prak conf. "Modern problems of modernization and structural transformations of the economy of Ukraine and regions"], KPU, Zaporizhzhya, Ukraine, 11 nov, pp. 118—120.
4. Makarenko, A.P. Maksymenko, I. Ya. Melikhova, T. O. and Zorya, O.P. (2017), Derzhavnyy finansovyy kontrol', [State financial control], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
5. Melikhova, T.O. and Vysochyna, V.V. (2018), "Development of a program for auditing production costs to improve the financial safety of the enterprise", Ekonomika ta derzhava, vol. 1, pp. 69—75.
6. Melikhova, T. and Zhuravel, K. (2019), "Methodological approaches to conducting internal audit of goods for timely detection of threats in the system of enterprise economic safety management", Investytsiyi: praktyka ta dosvid, vol. 2, pp. 56—63.
7. Maksymenko, I., Melikhova, T., Zorya, O., Fatiukha, N. and Chumak, O. (2018), "Fiscal audit development in the system of budget process management", Academy of Accounting and Financial Studies journal, vol. 22, is. 6, p. 7.
8. Verkhovna Rada of Ukraine (2010), "Tax Code of Ukraine", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (Accessed 10 Nov 2021).
9. Podmeshal's'ka, YU., Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2017), Bukhhalters'kyy oblik: navch.-metod. posibnyk [Accounting: teaching method. manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
10. Makarenko, A.P., Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2017), Podatkove planuvannya ta minimizatsiya podatkovykh ryzykiv: navch. posibnyk, [Tax planning and minimization of tax risks: teaching. manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
11. Podmeshalska, Yu. Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2017), Bukhhaltersky oblik: navch.-metod. posibnyk, [Accounting: teaching method. manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.
12. Melikhova, T. and Boyko, M. (2017), "The audit development of the value-added tax for improving the financial security of the enterprise", Investytsiyi: praktyka ta dosvid, vol. 1, pp. 34—39.

Стаття надійшла до редакції 15.11.2021 р.